

prosinec 2009

Vážení sousedé

Tak a je tady zase prosinec, čas vánočních svátků, hodnocení starého roku a nových předsevzetí do roku budoucího. Nezapomínejme však v tom vánočním spěchu na samou podstatu těchto svátků, a tou je klid a pohoda.

Dovoluji si touto cestou velmi poděkovat všem, kteří jsou nápomocni vydávání našeho zpravodaje. Poděkování patří hlavně Obecnímu úřadu, bez jehož finanční podpory by vůbec žádná drbna nebyla. V neposlední řadě chci poděkovat mým nejbližším za toleranci a pomoc, kterou mi poskytuji.

Nakonec upřímně přeji Všem věrným čtenářům bohatého ježíška, hodně štěstí a zdraví do nového roku 2010, klidné a ničím nerušené prožití svátků vánočních. A proto jsem si dovolil společně s Obecním úřadem pro Vás připravit malý vánoční dárek v podobě DVD, na kterém najdete fotografie ze zdejšího dění, které jsem stačil zachytit v uplynulém roce 2009.

Váš soused Medvěd

v tomto čísle
najdete:

Vánoční slovo starosty str.2

kronika obce str.3

Mikulášská nadílka str. 4,5

test pro chytré hlavy str.7

Hubertova jízda str.8,9

z paměti naší babičky str.11

pamětní kniha SDH str.12

zdejší fotbal str.14,15

maškarní zábava str. 16,17

*fauna a flora kolem nás
str.18,19*

zprávy z OBECNÍHO ÚŘADU

VÁNOČNÍ SLOVO STAROSTY

Vážení občané,
dovolte, abych touto formou poděkoval jak jménem svým, tak i jménem celého obecního zastupitelstva všem občanům Zdejova za jejich práci pro obec, jak v oblasti sportovní, tak v oblasti kulturní, v případě i pomoc brigádní. Kdo chce a ohlédne se, uvidí, že v roce 2009 se v naší obci uskutečnila řada akcí. Pro děti se na koupališti vybudovalo dětské hřiště, takže maminky malých dětí se mají kde scházet. Bez aktivní pomoci občanů, at' již jsou členové sportovců či hasičů nebo prostě občanů, by byla naše obec bez těchto aktivit pasivní a za toto úsilí chci všem, kteří pomohli, poděkovat. Nakonec většinu zajímavostí se dozvídáte i ze Zdejovské drbny, kde chci zvláště poděkovat jejímu vydavateli. Je potěšující, že naše obec mládne, a tak je předpoklad dalšího rozkvětu obce.

Blíží se den vánoční, kdy každý z nás bude trávit více času se svojí rodinou a přáteli. Bude mít více času podělit se o radost s dětmi, které se již těší na dárky pod stromečkem. Je jen škoda, že takových dnů je málo, ale to záleží na každém z nás, zda si na takové dny udělá víc času.

Přeji všem občanům Zdejova krásné prožití svátků vánočních, hodně radosti, lásky a do nového roku hlavně hodně zdraví.

starosta obce
Miroslav Božetický

Pamětní kniha obce Zdejova

V historii státních i národních vyznačován bude rok 1935 zvláštními dějinami. V tomto roce 14. prosince vzdal se vlády prezident náš milý národem nazývaný tatiček T.G. Masaryk. Tento tvůrce republiky, jsouc si vědom svého stáří a choroby, uznal za dobré složiti ze sebe vládu a zavčas nabidnouti prezidenta nového, schopného k vedení státu v těchto téžkých dobách. Tim byl náš, toho času ministr zahraničí, dr. Eduard Beneš, který skutečně 18. prosince roku 35 v Praze zvolen byl. Ve Vladislavském sále za přítomnosti 446 poslanců a senátorů. Výsledek volby byl následující: Volilo 440 poslanců E. Beneš dostal 340 hlasů a další kandidát dr. Boh. Němc dostal 24 hlasů. 76 obálek bylo odvedeno prázdných. Tim národ splnil přání staričkého vzdávajiciho se prezidenta, který dovršuje 86 rok věku svého a ještě nám slibuje, že bude se na nás divati, zdaž vážime si jeho dila. Což mu slibeno novým prezidentem republiky Československé, dr. E. Benešem, který pocházeje z řad českých národních socialistů, nyní stojí u státního kormidla. Bude řídit národ a stát vždy k dobrému, neb získal si úctu v cizině za své působnosti a chová úctu ke svému národu. Starému kmetu T.G. Masarykovi odstupujicimu, národ věnuje titul „Národní osvobožditele,“ jenž si plně zaslouží.

V roce 1935 zemřel kolega kronikář v sousedním Šachově Václav Baše. Občanům zůstane v paměti též jako dobrý hospodář a poctivý člověk.

První máj r. 1935 měl privilegia a sice v tom, že místo jarního slunka přišly prudké sněhové srážky, takže byl úplně bílý.

Případů úmrtí v r. 1935 bylo pět:

výměnkářka Marie Hašková, výměnkářka Barbora Provazníková, výměnkářka Marie Švandelíková, svobodná Anna Hudousková, výměnkář Josef Červinka.

dál budu opisovat...

z naší kroniky pro vás připravila - pl...

Již tradiční Mikulášskou nadílku připravil Obecní úřad na neděli 6. prosince. Za přítomnosti Mikuláše, anděla a dvou hodných čertů, děti přednášely básničky nebo zpívaly, slibily že budou hodné a odměnou jim byla bohatá nadílka.

Podle mého skromného názoru je jen dobré, že se nezapomíná na naše nejmenší a že se alespoň trochu opráší staré tradice, i když většina jich je téměř zapomenuta, což je věčná škoda, jak by řekla moje babička.

Stránka 1

Foto a text některovil Medvěd

Stránka 1

KRKONOŠSKÉ KYSELO - polévka

Postup přípravy: Do vody dát nakrájené brambory, 1 kostku Masoxu, bobkový list, nové koření (3 ks), houby (čerstvé nebo sušené), trochu octa (můžeme nahradit i šťávou z citronu). Po uvaření vyndat bobkový list a nové koření, zahustit moukou smíchanou s mlékem nebo smetanou, nakonec přidat míchaná vajíčka.

KVĚTÁKOVÉ KARBANÁTKY -za syrova

Postup přípravy: Syrový květák nastrouhat na hrubém struhadle, přidat 20 dkg hladké mouky, 20 dkg strouhaného sýra, 4 žloutky, majoránku a muškátový orňek - dle chuti, podle potřeby zředit mlékem. Nakonec ušlehat ze 4 bílků sníh a přidat do směsi. Tvořit placičky a smažit na rozpáleném oleji.

MYŠÍ OUŠKA - recept od naší babičky

Ingredience: 3 vajíčka , polohrubá mouka, cukr krupice

Postup přípravy: celá vajíčka zvážit, stejně množství polohrubé mouky a stejně tak cukru. Vše třít čtvrt hodiny, potom na máslem vymazaný plech dělat malou lžičkovou placičky, dát do rozpálené trouby a jakmile začnou konečky placiček růžovět vyndat a za tepla balit do kornoutků.

Náplň č. 1: mléko, hrubá mouka, 1 máslo , 15 dkg cukr moučka , 2 žloutky , vanilkový cukr, z mléka a hrubé mouky uvařit kaši, nechat vychladnout a přidat máslo, žloutky a vanilkový cukr.

Náplň č. 2 Pařížský krém: 50dkg tmavé čokolády, 500 ml neušlehané šlehačky. Šlehačku a nastrouhanou čokoládu přivedeme do varu, hned odstavíme a dáme do ledové vody, za občasného míchání nechat zchladnout a dát na 24 hod do lednice, potom vyšlehat šlehačem. (Možno vyzkoušet náplň č. 1 či náplň č.2 nebo použít vlastní osvědčený krém)

Všem odvážným kuchařkám přeji úspěšné vaření a ostatním dobrou chuť.

Pro Drbnu připravila Miroslava Hloušková

1. Proč se na Šedý večer u stolu hrájí jablko?

- a) určuje se, zda bude tuhá zima
- b) hádá se, kdo se ve zdraví dožije příštích Vánoc
- c) abychom měli hodně vitamínů

2. Z čeho jsou využeny lodičky, které se používají o Vánocích a určují, kdo se vydá do světa?

- a) ze skořápek vlašských ořechů
- b) z kaštany
- c) ze skořápek kokosových ořechů

3. Proč se o Vánocích dříží pust?

- a) abychom toho snadli co nejvíce
- b) abychom o Vánocích ušetřili
- c) abychom viděli zlaté prasátko

4. Proč svobodné dívky o Vánocích házejí s trvicem?

- a) dozrádi se, jestli se provdají
- b) dozrádi se, jestli budou dluho živý
- c) jsou vzeklé, že nedostaly vysněné boty

5. Proč dáváme pod Šedrovečerní talíř šupinu z kapra?

- a) aby nám nezaskočila kost v krku
- b) aby nám nevyschllo v krku
- c) aby se nás dřížely peníze

6. Proč se chystá na Šedý večer o jeden den dříve?

- a) abychom příští rok nestrádali
- b) pro náhodného hosta
- c) pro případ, že by se nějaký talíř rozbil

7. Proč svobodné dívky tleskou bezem?

- a) aby se dozvěděly, kde bydlí jejich nápadník
- b) aby jim nebyla zima
- c) aby bylo hodně bezinek

8. Co se stane tomu, kdo vstane od Šedrovečerní večeře předčasně?

- a) nic
- b) nezbude na něj moučník
- c) do roka umře

9. Proč se pod Šedrovečerní talíř dává penízek?

- a) aby se nás dřížely peníze
- b) aby nám ho někdo sebral
- c) aby bylo na pivo

10. Co se určuje na Vánoce z litrého olova?

- a) jestli bude dobrý rok
- b) jestli se ve zdraví dožijeme dalších Vánoc
- c) komu nebo čemu se odlitek podobá

Zdeřovská drbna

Hubertova jízda 2009

Dne 14.11.2009 se ve Zdeřově uskutečnila tradiční Hubertova jízda. Pořadatelem tohoto horu na lišku nemohl být nikdo jiný než členky jezdeckého oddílu Chovsport Zdeřov panu Františka Vlasáka.

Počasí nám letos velice přálo. Sešlo se zde kolem 40 sedlových koní a 5 vozů. Zajezdit a hlavně se pobavit přijeli jezdci z celého Rychnovska. Po slavnostním nástupu a přípitku se lot v čele s mástrem, nebo-li liškou (Roman Křišťák), vydal na dvou a půl hodinovou vyjížďku nejen po zdeřovských lesích. Během vyjížďky byly pro jezdce připraveny skoky. Poté se celá skupina vrátila zpět do Zdeřova a čekal ji vynikající oběd ve zdejším pohostinství u Joudy.

Jen co se jezdci najedli a jejich čtyřnozí svěřenci trochu odpočinuli, následovaly soutěže. Jako první se odstartovaly dostihy plnokrevníků, teplokrevníků a také těch nejmenších pony. Za první místa si šampióni téhoto soutěží odnesly živé beránky. Poté byly zahájeny Mini-Maxi, kde se soutěží o to, kdo skočí nejvýše. Letos na výhru stačilo 150 cm. Připravená byla také židličková, kde soutěžily hlavně děti. Poslední soutěží letošní Hubertovky na přání jezdců byla Barell race. Poté byla Hubertovka ukončena, ale ne tak docela.

Vечer nás ještě čekal Hubertovský soud, který se konal v Boudě v Černé n. Orl., kde byli hřišníci souzeni za své resty, kterými se provinili během dne.

Na závěr děkujeme všem sponzorům a také těm, co nám na Huberta přispěli svojí pomocí, jelikož bez nich by se taková akce jistě tak nevydařila.

Hodnocení dostihové sezóny za rok 2009, která byla pro naši stáj mimořádně úspěšná, dodáme po novém roce.

Za Chovsport Zdeřov
členky oddílu

Poděkování

Za setkání důchodců, Obecnímu úřadu, Sboru pro občanské záležitosti, dětem, kuchaři a obsluze, vše bylo výborné. Děkujeme, že je na nás pamatováno, abychom se mohli sejít, jen by mohla být větší účast. Ti nejstarší byli přítomni, a to je dobré. Každý mohl s kýmkoli promluvit, protože se třeba v obci za celý rok nepotkají.

Usnesení: 1) Našel a přihlásil se pošták Ondra, který se nabízí, pokud bude sloužit zdraví, roznese po obci naši drbnu. Je to paní Věra Hiršová.

2) Děti mají hřiště a koutek, sportovci kabiny a hřiště, požárnici zbrojnici. Všem to přejeme a co s námi? Dát do plánu hřiště pro seniory? Už takhle pořád nestiháme! cha-cha

Důchodci 7.11.09 16:00 hod.

**Šťastné a veselé Vánoce,
vše nejlepší do nového roku 2010,
přeje všem svým členům a občanům Zdešov**

SDH Zdešov

z paměti naši babičky

O nucené práci za války-pokračování

V létě 1943 už byli hoši v říši rok. Už se všem stýskalo. Několik málo dostalo dovolenou a hodně jich utíkalo domů na černo. Četníci měli pohotovost. Když někoho objevili, hned každého odváželi do Hradce do věznice. Koncem srpna přijeli Jenda Hirš a můj muž Mirek Dostál. Přijel na telegram, že jeho otec vážně onemocněl. Telegram musel potvrdit lékař a četnická stanice. Dostali dovolenou na 14 dní a zpátky se jim nechálo. Četníci je pořád sháněli až koncem listopadu je odvezli do Hradce a už tam měli plno, tak všechny odvezli do pardubické věznice. Ráno je vodili na práci na letiště. Po cestě na ně čekaly ženy, dávaly jim rohlinky a různé jídlo. Tam byli asi dva měsíce a pak je odvezli do Prahy do Ruzyně. Firmám do Německá dávali zprávy, kolik tam mají uprchlíků od jejich závodů. Když tam bylo několik od jednoho podniku, tak si tam Němci pro ně přijeli. Ostatní dostali propusťky a měli se vrátit do říše. Jenda Hirš odjel zpátky. Mirek přijel domů a kamarádi mu poradili, ať jede do Broumova na pracovní úřad, dá jim nějaké cigarety, a že je to také Německo, že ho tam zaměstnají. Zaměstnali ho u firmy Hugo Blau a pracoval jako instalatér. Byli tam také Poláci. Mirek jezdil každý týden domů a když jel zpátky, vozil 2 bochníky chleba Polákům. Poláků tam byly celé rodiny. Jednou na víkend propašoval domů asi 10 letou Janču, aby se aspoň najedla. Napekli jsme borůvkové buchty a ona byla šťastná, že rodičům něco veze. Mirek to vydržel do konce války.

přispěvek napsala paní Miloslava Dostálová

Do mých všetečných rukou se dostala pamětní kniha Zdeřovských hasičů č.2. Kde je ta první, těžko říci, ale i z téhle mám velkou radost a podělím se s Vámi, o její jistě zajímavý obsah, ze kterého se dozvime, kterak se dříve žilo hasičům. Kniha začíná datem 7. února 1932 a končí 26. prosince 1952. Doufám, že se těšíte jako já, až se dočteme něco zajímavého z historie Zdeřova a třeba objevíte i nové skutečnosti o svých předcích.

Pěkné počtení Vám přeje Medvěd.

*Pamětní kniha
Sboru dobrovolných hasičů
č.II.*

Protokol!

sepsaný při členské schůzi sboru dobrovolných hasičů ve Zdeřově konané dne 7. února 1932 o 7. hod. večer v hostinci přítel Fr. Komárka za přítomnosti 14. členů. Schůzi zahájil náměstek velitele bratr Alois Švandelík s tímto jednáním:

- 1.) Čtení a schválení protokolu s minulé valné hromady.
- 2.) Zpráva činovníků (vyřízení korespondence)
- 3.) Pořádek po plesu ze dne 30/1 1932.
- 4.) Volné návrhy a dotazy

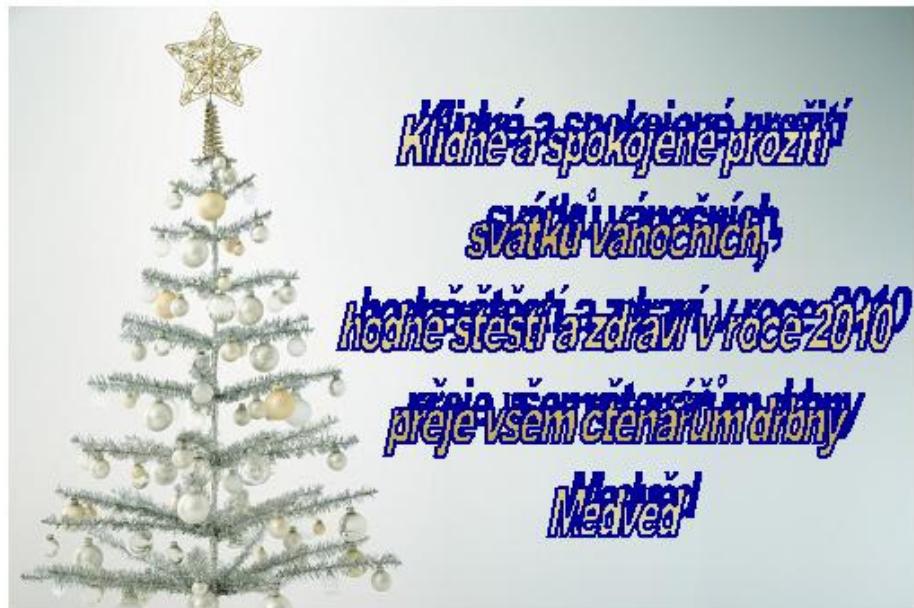
Protokol s valné schůze čten a schválen. Vyjednáno všechnasň 3. Kč župě a 5 Kč pro Rydrovice zaplatili ze spolkové pokladny. Žádost o podporu s Prachatic zamítnuta, o čemž byl zmíněný sbor vyrozuměn. Též usneseno bylo zavolati ženský odbor ku zvolení náčelnice. Dále br. František Provazník navrhuje by jednou pro vždy oblékán byl na ples kroj občanský, což všichni schvalují.

Jiných návrhů nebylo a schůze skončena v 9 1/2 hodin večer.

Josef Čestický t.č. jednatel

Hirš

Zdeřovská drbna

Zdeřovský fotbal na internetu již čtvrtým rokem

Již čtvrtým rokem můžete, téměř on-line, sledovat výsledky zdeřovských fotbalistů na perfektně připravené internetové stránce sokolzdeřov.dadena.com. Jeji úpravám, aktualizacím, zdokonalování a vychytávání věnuje jejich autor, David Komárek, spoustu svého volného času a také nějaké finance. Proto také patří zdeřovské fotbalové stránky v celém regionu Královéhradecka nejen obsahově k nejkvalitnějším, ale **zejména po grafické stránce jsou prostě super.**

Davide, diky.

TJ SOKOL ZDEŘOV

Sokol Zdešov-děkujeme těm, kdo nám pomáhají:

Fotbalový klub Sokol Zdešov touto cestou děkuje všem svým sponzorům, kteří finančně i materiálně pomáhali zajistit jeho fungování v roce 2009. V době ekonomické krize si této pomoci obzvlášť ceníme. Bez jejich podpory by Zdešov nepatřil již 5 let mezi špičkové týmy nejvyšší okresní soutěže.

Obec Zdešov

STROJÍRNA VAŠÁTKO
SPOL. S R. O.

Orlický konzum Kostelec nad Orlicí

Chovsport - František Vlasák

Firma - TELIA COMM - Vladimír Červinka a Petr Nedvídек

Stavební firma - Pavel Červinka

Firma - Vladimír Villímek - prodej paliv

Zvláštní poděkování patří předsedovi klubu, Jaroslavu Čestickému, za řízení fotbalového klubu a obětavou práci při dokončení rekonstrukce fotbalové plochy a údržbě fotbalového areálu.

Děkujeme i všem zdešovským občanům, kteří v roce 2009 pomáhali fotbalovému klubu zejména svoji prací. Této jejich pomoci si nesmírně vážíme.

Do roku 2010 přejeme všem příznivcům, hráčům i sponzorům hodně zdraví a osobní spokojenosti.

za výbor TJ Sokol Zdešov - Petr Komárek

Zdešovská dílna

FOTBAL

Zdešovský fotbal - podzim 2009

Zdešovský Sokol nasbíral za podzim 2009 celkem 13 bodů (8 venku a 5 doma), což je stejně, jako na podzim v loňském roce. Tento bodový zisk mu stačil na 10. místo.

Sokolu se nedářilo zejména na začátku podzimu, kdy jel třikrát za sebou ven a přivezl pouze jeden bod za smolnov a zároveň i šťastnou remízu v Kostelecké Lhotě. Když už se zdálo, že se Zdešov fotbalově „chymul“ v zápase proti Borohrádku, v Černíkovicích a ve Voděradech, byla soutěž nesmyslným rozhodnutím OFS přerušena. Místo proti slaboučkému dobruskému bécetu jsme pak nastoupili proti silné posilnému týmu a doma ztratili všechny body, částečně i vinou neproměněných šancí. Nalomená psychika hráčů se pak projevila i v posledním zápase s Dobrým, kdy jsme uhráli pouze remízu.

Stejně nepochopitelně jako 11. kolo, byla zrušena předehrávka jarního kola, počasí na fotbal bylo téměř ideální.

Když k tému dvěma rozhodnutím přidáme i přesunutí zápasu v Lípě z 17.00 na 14:00 hodin, kdy se hrálo za 30°C dusna, zůstává nad rozhodnutím svažových orgánů rozum „stáří“.

Nejlepším zdešovským střelcem podzimu se stal Zdeněk Sehnal, pět gólů, druhým střelcem je Honza Novoměj (posilu z Třebechovic) 4 góly následován talentovaným Jardou Nyčem 3 góly.

V divácké návštěvnosti patří Zdešovu již tradičně 1. příčka. Jeho zápasy zhledlo 1500 diváků.

Čeká nás težké jaro, ale vzhledem k tomu, že budeme tentokrát hrát 8 x doma, měli bychom se, pokud vydrží současný kádr, posunout v tabulce do vyšších pater.

-petkom-

Všem svým fanouškům a příznivcům,
přeje veselé Vánoce

a šťastný Nový rok 2010

Stránka 1

Kateřinská maškarní zábava, co dodat? Již dlouho jsem se tak dobře nepobavil a nezasmál jako poslední listopadovou sobotu. V nepřeberném množství parádních masek jen těžko vybírala nezávislá komise ty nejlepší.

Celý večer panovala dobrá nálada a o humor a legraci nebyla nouze. Vrcholem večera bylo společné vypuštění čínských horkovzdušných balónů. Tuto akci uskutečnili stáří známí ve společenský a sportovní „KOZINEC“, kteří se rozhodli něco pro „vyblbnutí“ a pobáštění generace ze Zdeanova ohlasů tato akce dostává jasnovu jedničku.

pozn.—společné foto najdete na poslední straně

KATEŘINSKÁ MAŠKARNÍ ZÁBAVA

Zdeňovská drbna

foto a text Medvěd

Stránka 17

Fauna a flóra kolem nás

Kapr obecný - *Cyprinus Carpio*

Kapr, jako takový má mnoho barevných, ale i anatomicky odlišných forem. Stalo se tak dlouholetým křížením a šlechtěním. Není proto divu, že známe i kapry modré, červené, zlaté, černé, ale i dvoubarevné a trojbarevné. V posledních jmenovaných případech se jedná o tzv. KOI-kapry, neboli japonské dluhá léta šlechtěné kapry, vyznačující se barevnou byzardností, kterou představují červení, oranžoví, bílí i černí kapri. Takovéto exempláře, dnes pěstované po celém světě (a ně v zrovna zanedbatelném množství) se vysazují do zahradních nádrží, jezírek v parku atd. Tyto ryby, mající naprostě přesné pojmenování (pochopitelně v Japonštině) po jednotlivých barevných kombinacích, pak v prostředí, pro ně určeném vypadají velmi pěkně a efektivně, rychle rostou, v rybníku nebo nádržce jsou dobře vidět, po troše ochočení se dají i krmít z ruky a hladit. V Českých přírodních podmínkách se můžeme setkat asi se čtyřmi základními typy kaprů: Kapr šupinatý: má celé tělo pokryté šupinami. Kapr lysec: na těle jsou ostrůvky šupin a chybějí šupiny postranní čáry. Kapr lysec rádkový: má šupiny koncentrovány pouze u ploutví, záhlaví a u ocasní části a hlavně v oblasti postranní čáry a to často zdvojeně. Kapr hladký: došlo u něj skoro k úplnému vymizení šupin na těle, pář šupin může být rozložených pod hřbetem a ploutví.

Jinak kapr jako takový roste velmi rychle a ve třetím roce už může dosahovat hmotnosti okolo 2kg a více. Nejvyšší doložený věk této ryby je asi okolo 50-ti let. Existuje legenda, která vypráví o kapru na jednom francouzském panství, který byl 375 let starý a byl prý celý porostlý mechem a lišejníky, ale to je opravdu veliká nadšázka. Když už jsme u téh rekordů, tak největší exemplář byl asi 150cm dlouhý a vážil kolem 40kg. Největší český kus, ulovený roku 1978, měl asi 108cm, vážil přibližně 29kg a byl chycen na Rozkoši.

Kapr samozřejmě, jako všechny nedravé ryby, nemá v tlamě ani jazyk, ani zuby. Místo těch mu slouží tzv. požeráky. Požeráková kost, na níž, po každé straně, stojí pět stoličkových zubů, je uloženy před vchodem do hltanu a spolu s čívami protkanou patrovou bulvou, ve které je sídlo smyslu chutě, drtí, lisují a vhodně upravují potravu, která jde přes hltan až do svalnatého jícnu, který v případě kapra končí v žaludkové části střeva.

Je to prakticky největší ryba u nás, z čeledi kaprovitých (kam mimo jiné patří: všechny druhy jelců, veškerá bílá ryba, amur, parma, ale i bolen atd.) Původní domovem je mu zejména: západní Evropa, úmoří Černého a Kaspijského moře, Aralské jezero. Dnes je rozšířen prakticky po celém světě. Kapr není nikak zvláště náročný na podmínky, žije jak v tekoucích tak stojatých vodách. Nejlépe se mu daří v odstavených ramenech řekopisovnách, tůních i údolních nádržích, kde vyhledává hlubší dno s dostatkem potravy.

Jmelí bílé - *Viscum album*

Jmelí bílé je rostlina cizopasící na stromech. Avšak velmi důležité je, že hostitelské stromy nejsou nikak poškozeny. Jen odebírá roztok minerálních látek. Obsahuje lektin, pryskyřic (např. viskotoxin, který je však ve větším množství toxický), alkaloidy, flavonoidy, cholin, acetylcholin, histamin, různé organické kyseliny, triterpeny aj.

Je vytrvalý, stálezelený, parazitický, dvoudomý keřík dosahující v průměru až okolo jednoho metru. Má vyvinuté savé orgány (haustorie), které jsou podobné kořinkům. Těmi proroste kůrou hostitele a napojí se na jeho cévní systém. Má krátký kmínek.

Ten se však vidličnatě větví. Listy jsou vstřícné, křížmostojné nebo po 3 až 4 v přeslenu, přisedlé, kožovité, kopisťovité, tupé, na bázi klínovitě zúžené. Důležitou informaci je, že listy neopadávají. Květy samá a samičí vyrůstají po dvou až pěti v paždí listenů. Jsou drobné, přisedlé, čtyřčetné a žlutozelené. A samá květy můžeme poznat podle intenzivní vůně. Plodem je bílá, někdy nažloutlá bobule, která je docela hodně lepkavá. Bobule jsou jedovaté, listy ne. Kvete v období března až května.

Na světě se rozlišují ocelkem tři podruhy jmelí. Jmelí bílé pravé (*Viscum album album*) ? roste na dvouděložných dřevinách (př. lípa, líška, topol, javor, akát, javor, jeřáb, bříza, vrba, hloh, moruše, střemcha, jasan atd.). Jmelí bílé borovicové (*Viscum album austiacum*) ? roste na borovici lesní, borovici černé a smrk u ztepilém. Třetí, jmelí bílé jedlové (*Viscum album abietis*) ? roste na jedli bělokoré.

Po lidovými názvy jmelí bílé můžeme zaslechnout jako: méli, jemela, jemelo, jmel, jmelí, omejli, omelí, gmejli, gmeil, mejli, lepiňák.

V České republice roste lokálně roztroušeně až hojně, avšak na některých územích můžeme jmelí vidět ojediněle až zcela chybí. Typickým příkladem u nás je část středních a západních Čech nebo severozápad Moravy. Jinak areál rozšíření zahrnuje Evropu až po jih Skandinávie a ostrůvkovitě pak roste v mírném pásmu Asie a na severu Afriky.

Jmelí bílé se často používá v léčitelství. Z čerstvých bobulí se smísením sádla se připravuje mast na omrzliny. Jmelí zároveň snižuje krevní tlak (rozšiřuje vlásečnice), má sedativní vliv na srdeční činnost, působí močopudně, tlumí bolesti hlavy a pocity návalů krve do hlavy (zejména v klimaktériu), pomáhá při závratích, zastavuje krvácení, reguluje vylučování žluči a činnost slinivky.

Ve výtvarném umění větévky jmelí symbolizují štěstí.

[zdroj: www.priroda.cz]

Správné odpovědi: 1b,2a,3c,4a,5c,6b,7a,8c,9a,10c

Naše, zdelovské, noviny

Víte, jak dlouho už vychází Zdelovská drbna? Skoro otázka do kvízu. První číslo je datováno do února 2006 a dnes vychází již její 43.vydání! Protože do našich zdelovských novin také občas něco napíšu, vím, jakou to dál práci, takový jeden článek připravit. A co teprve, když jich tam je 16-17 a k tomu ještě „hafo“ fotografií. Dát to dohromady tak, aby to mělo hlavu a patu, to už vyžaduje nejen hodně času, ale i značnou dávku počítačové šikovnosti a novinářského „kumštu.“ A kdo to pro nás „dělá?“ Téměř všichni víme, že je to „náš soused“ Petr Nedvídек, alias „Medvěd!“ Takže hlavně jemu bych chtěl touto cestou moc poděkovat a požádat jej, aby nám ještě nějaké to číslo Zdelovské drbny připravil. Nebudu se asi moc mylit, když řeknu, že Zdelovská drbna je tady historicky prvním projektem tohoto druhu a na tak malou obec je to určitě ojedinělá rarita. **Děkujeme za ni.**

Za Sportovní a společenské sdružení (SaSS)

„Kozinec“

Petr Komárek

Pod záštitou Obecního úřadu a za přispění zdelovských občanů v nákladu 120 výtisků,
vydává tento zpravodaj Petr Nedvídек. Kontakt: tel.605706459, e-mail:
zdelovskadrbna@seznam.cz, poštovní schránka č.p.18 Zdelov